

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/8/2015
Identifikačné číslo spisu:	6213010001
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6213010001.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obvineného S. S. , pre trestný čin sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1, 2 písm. b/, c/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením 23. februára 2015 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. septembra 2013, sp. zn. 3 To 103/2013, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. septembra 2013, sp. zn. 3 To 103/2013 a konaním, ktoré mu predchádzalo z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por.

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 319 Tr. por. v neprospech obvineného S. S..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu s a z r u š u j e .

Z r u š u j e s a aj rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 29. júla 2013, sp. zn. 8T 1/2013.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Veľký Krtíš p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinený S. S., nar. XX. S. XXXX vo L., trvale bytom I. H., I. č. XXX/XX, okres I. H., nezamestnaný, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave Veľký Dvor č. 12, 937 01 Železovce, s a n e b e r i e d o v ä z b y.

Odôvodnenie

I.

Senát Okresného súdu Veľký Krtíš zložený z predsedu Mgr. S. I. a prísediacich Ladislava Urbana a Yvety Kmeťovej rozsudkom z 29. júla 2013, sp. zn. 8 T 1/2013, uznal obvineného S. S. vinným v bode 1/ z trestného činu sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1, 2 písm. b/, c/ Tr. zák. účinného do 1.1.2006 a v bode 2 a-g/ z pokračovacieho prečinu krádeže sčasti nedokonaného a sčasti dokonaného podľa §§ 14 ods. 1, 212 ods. 2 písm. a/, 3 písm. b/ Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

od presne nezistenej doby roku 2002 do 18.12.2002 v spoločnom byte vo I. H. na ul. I. č. XX, najmenej dvakrát týždenne povedal svojej maloletej sestre X. S., nar. XX.XX.XXXX, aby si k nemu ľahla do postele, maloletá ho poslúchla, potom ju vyzliekol a keď sa začala brániť, prikázal jej, aby bola ticho, lebo jej ublíži, poškodená mala z neho strach a preto ho poslúchla, potom sa o ňu obtieral pohlavným údom, chytal ju za prsia a v rozkroku až kým sa neukojil a následne jej prikázal, aby o tom nikomu nehovorila, lebo jej ublíži, pričom k pohlavnému styku ani k ublíženiu na zdraví maloletej nedošlo,

v bode 2/

a/ v presne nezistenom čase z 2. 2. 2013 na 3. 2. 2013 vo I. H. na ulici Y. s úmyslom odcudziť finančnú hotovosť vykopol drevenú výplň na predajni odevov, vošiel dnu do predajne, kde však nič nenašiel a neodcudzil, pričom poškodením dverí spôsobil škodu vo výške 10,- Eur pre X. E. J. Y., nar. XX.XX.XXXX, IČO: 41284186,

b/ v presne nezistenom čase z 2. 2. 2013 na 3. 2. 2013 vo I. H. na ulici Y. s úmyslom odcudziť finančnú hotovosť vykopol drevenú výplň na predajni ovocie - zelenina, vošiel dnu do predajne, kde z pokladničky, ktorú vypáčil odcudzil finančnú hotovosť vo výške 40,- Eur ku škode S. H., nar. XX.XX.XXXX, IČO: 41284615 a poškodením dverí spôsobil ďalšiu škodu vo výške 75,- Eur,

c/ v presne nezistenom čase z 2. 2. 2013 na 3. 2. 2013 vo I. H. na ulici Y. s úmyslom odcudziť finančnú hotovosť vykopol drevenú výplň na predajni kvetinárstva U., vošiel dnu do predajne, kde z pokladnice odcudzil 45,- Eur ku škode S. P., nar. X. X. XXXX, IČO: 434226361,

d/ v presne nezistenom čase z 12. 2. 2013 na 13. 2. 2013 vo I. H. na ulici Y. s úmyslom odcudziť finančnú hotovosť vykopol drevenú výplň na predajni odevov, vošiel dnu do predajne, kde odcudzil štvorkanárový digitálny videorekordér H 64, výrobné číslo: 20120913A000008, ako aj 17" LCD monitor nezistenej značky, spolu veci v hodnote 280,- Eur ku škode X. E. J. Y., nar. XX. X. XXXX, IČO: 41284186 a poškodením dverí spôsobil ďalšiu škodu v presne nezistenej výške,

e/ v presne nezistenom čase z 12. 2. 2013 na 13. 2. 2013 vo I. H. na ulici Y. s úmyslom odcudziť finančnú hotovosť vykopol drevenú výplň na predajni ovocie - zelenina, vošiel dnu do predajne, kde z príručnej pokladnice odcudzil finančnú hotovosť vo výške 100,- Eur ku škode S. H., nar. XX.XX.XXXX, IČO: 41284615 a poškodením dverí spôsobil ďalšiu škodu vo výške 30,- Eur,

f/ v nočných hodinách 13. 2. 2013 vo I. H. na ulici Y. s úmyslom odcudziť finančnú hotovosť šraubovák a nožnicami na hrozno vypáčil drevené dvere na predajni ovocie - zelenina, vošiel dnu do predajne, kde nič nenašiel a neodcudzil, poškodením dverí spôsobil škodu vo výške 40,- Eur ku škode S. H., nar. XX.XX.XXXX, IČO: 41284615,

g/ v nočných hodinách 13. 2. 2013 vo I. H. na ulici A. H. I. X šraubovák vypáčil riadne uzavreté sklenené dvere do predajne Y., odkiaľ z predajného pultu odcudzil nádobu z priesvitného plexiskla s nápisom „Zbierka pre Aničku“, v ktorej sa nachádzalo 302,75 Eur, čím spôsobil pre spoločnosť Y. s.r.o., A. H. I., I. H., IČO: 36647781, škodu vo výške 302,75 Eur,

tohto konania sa dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu vo Veľkom Krtíši z 30. 5. 2011, sp. zn. 9T 23/2011 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. 9. 2011, sp. zn. 2To 206/11 bol právoplatne odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zák. a iné a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, ktorý trest vykonal 31. 1.

2013.

Za to mu podľa §§ 241a ods. 2, 35 ods. 3, 79 ods. 1, 39a ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov nepodmienečne so zaradením do druhej nápravno-výchovnej skupiny.

Zároveň bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 20. novembra 2006, sp. zn. 9 T 54/06 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. marca 2007, sp. zn. 3 To 46/07 zrušený výrok o treste ohľadne S. S., ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V zmysle §§ 212 ods. 3, 36 písm. l/, 37 písm. m/, 38 ods. 2, 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. mu súd prvého stupňa uložil aj samostatný trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť poškodeným škodu vo výške: S. H. 285,- Eur, S. P. 45,- Eur.

Odvolania obvineného S. S. a okresného prokurátora Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 25. septembra 2013, sp. zn. 3To 103/13 v zmysle § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Obvinený S. S. podal proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici dovolanie.

V dôvodoch uviedol, že napadnutými rozhodnutiami a konaním, ktoré im predchádzalo, bolo porušené jeho právo na obhajobu, nebolo mu umožnené vykonať konfrontáciu s poškodenou X. S. za prítomnosti obhajcu. Výpoveď poškodenej z prípravného konania je jediný dôkaz, na ktorom je založená vina zo spáchania skutku spred 10 rokov pod bodom 1/ rozsudku a táto, ako aj znalecké posudky neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Na okresnom súde rozhodoval sudca S. I., ktorý mal byť vylúčený, lebo bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Namietal, že napadnuté rozhodnutia sú založené na nesprávnom použití hmotnoprávných ustanovení, mal byť uložený súhrnný trest vo vzťahu k rozsudkom, ktorými bol odsúdený v dobe, kedy nebolo voči nemu ešte začaté trestné stíhanie pre skutok pod bodom 1/ rozsudku a poukázal na všetky odsúdenia uvedené v registri trestov. Boli naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, e/, g/, i/, h/ Tr. por. Navrhol v zmysle §§ 386 ods. 2, 388 ods. 1 Tr. por. zrušiť napadnuté rozhodnutia ako nezákonné a prikázať okresnému súdu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Prokurátor reagoval na dovolanie 21. novembra 2014. Konfrontácia obvineného s poškodenou nemohla byť vykonaná. Znalci ju neodporučili, lebo konanie obvineného by zanechalo negatívne dôsledky na jej psychike v podobe úzkostnej-depresívnej symptomatológie. Trestné stíhanie brata obvineného S. bolo uznesením vyšetrovateľa 21. januára 2013 podľa §§ 9, 215 ods. 1 písm. d/, Tr. por. zastavené pre neprípustnosť, lebo brat v dobe skutku nedovršil 15 rokov. Právna kvalifikácia je správna, vychádza z toho, kedy obvinený skutok dokonal a Tr. zák. účinný od 1. januára 2006 je pre neho priaznivejší. Uložený trest podľa § 241a ods. 1, 2 písm. b/, c/ Tr. zák. je zákonný. Súd prihliadol na predchádzajúce odsúdenia obvineného v pozícii mladistvého v trestných veciach Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 1 T 193/03 a 1 T 74/04, ale považoval ich za zahladené. Prvostupňový súd uložil súhrnný trest vo vzťahu k trestnej veci Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 9 T 54/06. Navrhol v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie odmietnuť, pretože nie sú splnené dôvody podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, zastúpenou obhajcom a v zákonom stanovenej lehote, na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§§ 368 ods. 1, 2 písm. a/, 369 ods. 2 písm. b/, 372 ods. 1, 373 ods. 1, 2, 370 ods. 1, 3 Tr. por.) a spĺňa podmienky a obsahové náležitosti uvedené v § 374 ods. 1, 2, 3 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisu konštatuje, že uplatnený dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. v danom prípade bol naplnený. Ostatné dovolacie dôvody už nemal dôvod skúmať.

Skutočnosť, že vo veci rozhodoval sudca právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, robí celé konanie na súde prvého a druhého stupňa nezákonným.

Krajský súd v Banskej Bystrici, pokiaľ zamietol odvolanie obvineného S. S. ako nedôvodné uznesením z 25. septembra 2013, sp. zn. 3To 103/13, v zmysle § 319 Tr. por., postupoval v rozpore s ustanovením § 316 ods. 3 písm. a/ Tr. por., podľa ktorého dovolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Zo spisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - disciplinárneho súdu, ktorý dovolací súd v zmysle § 379 ods. 2 Tr. por. pripojil, vyplýva, že na návrh predsedu Okresného súdu Veľký Krtíš z 25. januára 2011, sp. zn. Spr 851/10, sa začalo disciplinárne konanie proti sudcovi S. I., ktoré bolo rozhodnutím z 21. novembra 2011, sp. zn. 1Ds 1/2011, podľa § 124 písm. f/ zák. č. 385/2000 Z. z. právoplatne zastavené 25. januára 2012, pretože o skutku, pre ktorý sa disciplinárne konanie vedie, sa právoplatne rozhodlo v trestnom konaní.

V disciplinárnom spise sa nachádza podanie predsedu Okresného súdu Veľký Krtíš (č.l. 29) z 26. novembra 2010, sp. zn. Spr 851/10, ktorým informoval ministerku spravodlivosti Slovenskej republiky o protiprávnom konaní sudcu S. I.. Ministerka spravodlivosti podaním z 19. januára 2011 (fax), čís.: 07161/2011/46, predsedovi súdu uložila, aby jej najneskôr do 28. januára 2011 oznámil, ako bude vo veci postupovať. Na č.l. 6 a 7 sú podania predsedu súdu zo 6. a 23. decembra 2010, kde sa uvádza, že o konaní sudcu informoval ministerstvo spravodlivosti. Z dokladu na č.l. 68 je zrejmé, že peňažný trest bol uhradený 31. mája 2011.

Dovolací súd si vyžiadal zo Súdnej rady Slovenskej republiky i spisový materiál týkajúci sa sudcu S. I.. Súdna rada dostala 21. januára 2014 podnet sudcu S. C. Okresného súdu Veľký Krtíš na podanie návrhu na odvolanie sudcu tohto súdu S. I. (č.: SR 45/2014). Tento podnet spolu s vyžiadaným rozsudkom Okresného súdu Frýdek - Místek a uznesením Krajského súdu v Ostrave postúpila súdna rada pod č.: SR 45/2014 Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky 17. februára 2014 na účely uznávacieho konania podľa § 518 Tr. por. Z podania Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo 4. marca 2014, č.: 34882/2014/83/Co7/SJ, vyplýva, že cudzie rozhodnutie nie je možné uznať, lebo podľa § 69 ods. 4 Tr. por. Českej republiky na páchatel'a, ktorému bol uložený peňažný trest za prečin spáchaný z nedbanlivosti, sa hľadá, akoby nebol odsúdený, ako náhle bol trest vykonaný-zaplatený, k čomu došlo 31. mája 2011. Zo zápisnice súdnej rady zo 14. zasadnutia z 31. marca 2014 je zrejmé, že pod bodom 25. navrhovaného programu mal byť prerokovaný podnet sudcu S. C. Okresného súdu Veľký Krtíš na podanie návrhu na odvolanie sudcu S. I., ktorý pri schvaľovaní bol z programu vypustený, pretože sudca S. I. sa 21. marca 2014 vzdal funkcie sudcu listom zo 17. marca 2014 doručeným prezidentovi Slovenskej republiky 21. marca 2014 (SR 45/2014) - funkcia sudcu mu zanikla 31. marca 2014. Z rozsudku Okresného súdu Frýdek - Místek z 19. januára 2011, sp. zn. 5T 113/2010, vyplýva, že obžalovaný S. I. bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 274 ods. 1 Tr. zák. Českej republiky, na tom skutkovom základe, že

5. 4. 2010 okolo 12.20 hod. vo P. riadil v podnapilom stave po ulici G. osobné motorové vozidlo tov. zn. Volvo S40, RZ I. (SK), pričom bol kontrolovaný hliadkou Polície ČR a v dobe riadenia bolo v krvi obžalovaného zistené najmenej 1 % alkoholu.

Za to mu súd uložil podľa §§ 274 ods. 1, 67 ods. 2 písm. a/, 68 ods. 1, 2, 69 ods. 1, 73 ods. 1, 3 Tr. zák. tresty:

peňažný vo výmere 40 denných sadzieb vo výške 700,- Kč. a pre prípad jeho nevykonania v lehote i náhradný odňatia slobody v trvaní troch mesiacov a zákazu činnosti spočívajúci v zákaze riadenia motorových vozidiel v trvaní osemnásť mesiacov.

Krajský súd v Ostrave uznesením z 8. apríla 2011, sp. zn. 6To 130/2011 podľa § 256 Tr. por. odvolanie obžalovaného Mgr. S. I. zamietol.

Z vyžiadaného stanoviska Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 20. februára 2015, č. 34882/2014/83/Co7/SJ, vyplýva, že česká strana nezaslala žiadne oznámenie, ani právoplatné rozhodnutie týkajúce sa odsúdenia sudcu S. I.. Jediná korešpondencia v tejto veci bola vedená s kanceláriou Súdnej rady Slovenskej republiky. Z predloženého materiálu dovolací súd zistil aj to, že Okresná prokuratúra Veľký Krtíš 25. mája 2010, pod sp. zn. 2Pn 12/2010 a Krajská prokuratúra Banská Bystrica, pod sp. zn. 2Kn 124/2010 odmietli prevziať trestného oznámenia s tým, že konanie S. I. nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky trestným činom.

V zmysle § 5 ods. 1 písm. d/ zák. č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach medzi predpoklady na vymenovanie občana za sudcu patrí okrem iného aj to, že je bezúhonný. V intenciách prvej vety ods. 5 tohto ustanovenia za bezúhonnú sa na účely tohto zákona nepovažuje fyzická osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, a to aj v prípade, ak jej bolo odsúdenie za úmyselný trestný čin zahladené, alebo na ktorú sa hľadí, akoby nebola pre takýto trestný čin odsúdená podľa osobitného predpisu.

Z obsahu § 5 ods. 1 písm. d/, 5 uvedeného zákona vyplýva, že na funkciu sudcu nemôže byť vymenovaná osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin. Logicky to na druhej strane znamená, že ani sudca, ktorý bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, nemôže túto funkciu vykonávať.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 Dohovoru sudcu možno považovať za nezávislého okrem iného i pri existencii záruk proti vonkajšiemu tlaku a či sa sudca javí ako nezávislý. V hre je dôvera, ktorú takýto sudca požíva vo verejnosti. Osobitný význam to má u procesných strán a účastníkov konania. Rozhodujúce je, či pochybnosti procesnej strany a účastníkov konania môžu byť objektívne odôvodnené.

Nepochybné je, že sudca S. I. v posudzovanej veci 29. júla 2013 rozhodoval ako predseda senátu prvostupňového súdu, hoci v tej dobe vedel, že 8. apríla 2011 bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Už 8. apríla 2011 sa mal vzdať funkcie sudcu do rúk prezidenta Slovenskej republiky a pokiaľ tak neurobil, bol povinný v zmysle § 32

ods. 1 Tr. por. oznámiť aj v danej veci svoju zaujatosť, aby bol z rozhodovania z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. vylúčený (viď na strane 12-13). Tým, že to neurobil, závažným spôsobom porušil sudcovské povinnosti, lebo vedel, že právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin je skutočnosťou, pre ktorú nemôže už vykonávať funkciu sudcu (§ 2 ods. 7 Tr. por., §§ 5 ods. 1 písm. d/, ods. 5, 17 písm. a/, b/, 18 ods. 1 písm. a/, 19 a § 30 ods. 1, 2 písm. a/, e/, f/ zák. č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach a čl. 141 a 147 Ústavy Slovenskej republiky). Povinnosť podľa § 19 citovaného zákona si menovaný sudca napokon splnil, ale až 17. marca 2014.

Odhliadnuc od konania nezákonného sudcu, primárne treba zdôrazniť, že podľa zákona nepostupovala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorá po oznámení z 26. novembra 2010, že sudca S. I. je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin, za ktorý bol aj následne právoplatne odsúdený, nepožiadala Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky o úplné informácie o odsúdení. Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky okamžite nerozhodla o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu S. I. podľa § 22 ods. 1, 2 písm. a/, zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení účinnom do 30. apríla 2011 (v tej dobe výlučná kompetencia ministra spravodlivosti na takéto rozhodnutie). Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky zostala nečinná, hoci o protiprávnom konaní sudcu S. I. vedela a namiesto toho, aby konala spôsobom hore uvedeným, čo bolo jej zákonnou povinnosťou ako verejného činiteľa, podaním z 19. januára 2011 (fax), čís.: 07161/2011/46, iba žiadala predsedu Okresného súdu Veľký Krtíš, aby konal on. V dôsledku nezákonnej pasivity ministerky spravodlivosti a od 4. apríla 2012 nového ministra spravodlivosti (ani on nepodal návrh disciplinárnemu súdu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu S. I. podľa § 22 ods. 1, 2 písm. a/, zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení účinnom od 1. mája 2011) mohol sudca S. I. vykonávať po dobu takmer troch rokov funkciu sudcu. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že nemožno u ministra vlády prezumovať neznalosť Ústavy Slovenskej republiky a ostatných právnych predpisov, osobitne u ministra spravodlivosti navyše aj neznalosť justičných právnych predpisov. Práve vice versa je legitímne u nich vyžadovať ich absolútnu znalosť.

Konštatovanie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, že uznaniu odsudzujúceho rozsudku bránilo ustanovenie § 69 ods. 4 Tr. zák. Českej republiky (ustanovenie § 69 Tr. zák. Českej republiky, ktoré bolo platné a účinné do 31. mája 2011, teda v čase spáchania trestného činu sudcom S. I. a v čase zaplatenia peňažného trestu, neobsahuje ods. 4) je nepravdivé. Odsúdený sudca sa nedopustil prečinu z nedbanlivosti, ale úmyselného prečinu a nebol mu uložený iba samostatný peňažný trest, ale aj náhradný trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti na dobu osemnásť mesiacov. V dôsledku toho sa na neho nemôže hľadiť, akoby nebol odsúdený okamihom zaplatenia peňažného trestu, ale až po vykonaní aj trestu zákazu činnosti na podklade rozhodnutia súdu na základe žiadosti. Vyplyva to z ustanovení §§ 69 ods. 2, 74 ods. 2 a 105 ods. 1 písm. e/, 5, 6 Tr. zák. Českej republiky účinného od 1. januára 2010.

Od 25. mája 2010 orgány Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš so súhlasom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (reprezentujúce štát v trestnom konaní), i keď vedeli, že sudca S. I. je trestne stíhaný a neskôr i právoplatne odsúdený, zúčastňovali sa hlavných pojednávaní ako procesná strana zastupujúca štát, vo veciach, ktoré prejednával ako predseda senátu, hoci mali zákonnú povinnosť vzniesť námietku zaujatosti tohto sudcu pre odsúdenie za úmyselný trestný čin a naďalej sa v súčasnosti zúčastňujú pojednávaní v trestných veciach, kde S. I. spolurozhoduje ako prísediaci. Zrejme preto, ale na druhej strane potom i z "pochopiteľných príčin" prokurátor vo vyjadrení z 21. novembra 2014 k obsahu dovolania obvineného reagoval na všetky jeho námietky, až na právoplatné odsúdenie sudcu S. I. za úmyselný trestný čin, ku ktorému sa zámerne už nevyjadril.

Zo zadovážených materiálov vyplýva, že právoplatné súdne rozhodnutie bolo vydané súdmi Českej republiky, ktorá je členským štátom Európskej únie a ako také musí spĺňať a rešpektovať zásady spravodlivého procesu v zmysle Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách. Pre úplnosť treba uviesť, že odsúdenie, resp. trest je možné časom zahadiť, ale fakt spáchania skutku zostáva. Skutok spáchaný sudcom v Českej republike sa stal trestným aj v Slovenskej republike zákonom č. 313/2011 Z. z. z 13. septembra 2011. Sudca vedomý si svojho konania nezlučiteľného s výkonom funkcie sudcu sa jej preto vzdal.

Zásady spravodlivého procesu, ústavné a zákonné požiadavky na nestrannosť a nezávislosť sudcu v sebe zákonite zahŕňajú aj bezúhonnosť sudcu. Sudca, ktorý sa dopustí protiprávnosti, spácha úmyselný trestný čin, je vydierateľný. Každé následné (po spáchaní úmyselného trestného činu sudcom) rozhodnutie takého sudcu preto legitímne vyvoláva pochybnosti o správnosti a zákonnosti jeho rozhodnutí. V danom prípade na to správne poukazuje aj dovolateľ.

Absolútne a bezvýhradné rešpektovanie rozhodovania iba nezávislými, nestrannými, bezúhonnými a nevydierateľnými sudcami je nielen vo výsostnom záujme štátnej moci a v jej rámci i moci súdnej, ale aj

občanov. Každý iný výklad v tomto smere by viedol k destabilizácii práva a spravodlivosti. V tejto spojitosti je potrebné upozorniť i na právnu istotu a hlavne vyžadovanú zákonnosť rozhodnutí súdov, prokuratúr a ministrov vlády a dôveru procesných strán v trestnom konaní v akty verejnej moci. Bez tejto dôvery nie je výkon verejnej moci v demokratickom štáte možný. Dôvera je esenciálnou a funkčnou podmienkou výkonu demokratickej verejnej moci, a preto je nutné dôveru v akty verejnej moci chrániť, a tak i "orgány právneho štátu" chrániaceho individuálne ľudské práva a slobody majú ústavnú povinnosť premýšľať o dôsledkoch svojich rozhodnutí, zohľadňovať svoj predchádzajúci postup. Dôvera v rozhodovanie štátnych orgánov patrí medzi základné mimoprávne atribúty právneho štátu. Orgány verejnej moci musia prihliadať na to, aké očakávanie svojim postupom a činnosťou vyvolajú. Súdny, prokuratúra, ministri vlády sú bez najmenších pochybností povinné dbať o celkovú bezpodmienečnú zákonnosť svojich rozhodnutí. Prezentovanie opačného postupu, ako niečoho bežného, nepochybne podryva ideu spravodlivosti.

Nad rámec konštatovaného pri preskúvaní disciplinárneho spisu a rozvrhov práce Okresného súdu Veľký Krtíš neušlo pozornosti dovolacieho súdu, že Mgr. S. I.

na podklade dodatku č. 12 rozvrhu práce na rok 2014 s účinnosťou od 6. októbra 2014 sa stal prísediacom tohto súdu v trestnom senáte, kde predsedá predsedníčka tohto súdu.

(<http://www.justice.gov.sk/Stranky/Sudy/Okresny-sud-Velky-Krtis/Rozvrh-race.aspx>)

Minister spravodlivosti a predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici počas výberového konania na predsedu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši 17. januára 2014 i napriek tomu, že bol namietaný, akceptovali vo výberovej komisii ako člena S. I., právoplatne odsúdeného za úmyselný trestný čin. Minister spravodlivosti dokonca rešpektoval výsledky výberovej komisie, v ktorej pôsobil ako člen S. I. ()

Ako je už vyjadrené v predchádzajúcej časti rozhodnutia, pokiaľ ide o dôveru v akty verejnej moci, nie je možné prezumovať neznalosť Ústavy a justičných právnych predpisov ani u predsedu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý o právoplatnom odsúdení sudcu S. I. za úmyselný trestný čin nesporne vedel a i napriek tomu sedel s ním dokonca vo výberovej komisii na predsedu súdu, ktorej aj predsedal, ale ani predsedníčky Okresného súdu Veľký Krtíš, v senáte ktorej S. I. od 6. októbra 2014 naďalej spolurozhoduje

v trestných veciach tohto súdu a takýto nezákonný stav na súde vo Veľkom Krtíši obaja doposiaľ tolerujú.

V zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Podľa § 32 ods. 1 Tr. por. ak z dôvodu uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. Iné ustanovenia Trestného poriadku (okrem ustanovenia § 397 ods. 2 Tr. por.) vylúčenie sudcu z rozhodovania neupravuje. V dôsledku toho bolo potrebné analogicky použiť toto ustanovenie na posudzovaný prípad. V zmysle § 31 ods. 4 Tr. por. námietku zaujatosti je strana (podľa § 10 ods. 11 Tr. por. v tomto prípade prokurátor) povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvie o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu. V danej veci sa obvinený o odsúdení sudcu S. I. dozvedel až po rozhodnutí odvolacieho súdu a preto je logické, že túto skutočnosť uviedol až v dovolacom konaní.

Každé rozhodnutie samosudcu alebo senátu zloženého zo sudcu alebo aj prísediaceho, ktoré bolo vydané po tom, čo bol sudca alebo prísediaci právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, hoci by bolo odsúdenie následne aj zahladené, alebo by nebolo uznané na území Slovenskej republiky, je preto nezákonné a ako také musí byť bezpodmienečne zrušené, lebo ide o osoby, u ktorých už nie sú splnené ústavné podmienky na nestranného, nezávislého a bezúhonného sudcu.

Taký sudca alebo prísediaci musí byť z funkcie sudcu alebo prísediaceho odvolaný alebo výkon tejto funkcie mu musí byť dočasne pozastavený, ak si sám nepodal žiadosť o ukončenie výkonu funkcie sudcu alebo prísediaceho.

V posudzovanom prípade najvyšší súd konštatuje, že je prítomný dovolací dôvod uplatnený dovolateľom podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., lebo vo veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, preto vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného S. S..

Najvyšší súd rozhodol preto tak, ako je to vyjadrené v enunciiate tohto rozsudku. Okresný súd Veľký Krtíš bude povinný túto vec znovu prejednať a rozhodnúť.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie zruší výrok o treste, rozhodne súčasne o väzbe.

Obvinený bol vo výkone uloženého samostatného úhrnného trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov od 25. septembra 2013, pričom do tohto trestu mu bola zarátaná väzba od 14. februára 2013 do 25. septembra 2013 (sedem mesiacov a jedenásť dní). Následne po vykonaní tohto trestu začal vykonávať súhrnný trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, do ktorého mu bol započítaný vykonaný trest odňatia slobody od 5. augusta 2007 do 18. februára 2008 (šesť mesiacov a trinásť dní) a od 12. apríla 2011 do 18. septembra 2011 (päť mesiacov a šesť dní). Do 23. februára 2015 (dátum rozhodnutia o dovolaní) vykonal z týchto dvoch trestov tridsaťpäť mesiacov a dvadsaťosem dní, takmer tri roky. Trest vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Veľký Dvor Želiezovce.

Najvyšší súd nezistil dôvod na vzatie obvineného do väzby v zmysle § 71 Tr. por., preto ho prepustil z výkonu trestu na slobodu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.